

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 03/03/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 358: Tâm dục không trừ, trần lao không thể ra khỏi

Mỗi người có một sở thích khác biệt, tất cả đều là dục vọng. Hòa Thượng nói: **“Có người thì tham tài, có người tham danh, có người tham sắc”** và nếu chúng ta không hàng phục được tâm này thì không ra khỏi luân hồi. Đây cũng là nguyên nhân vì sao người niệm Phật thì nhiều mà người vãng sanh thì ít.

Còn có người háo sắc, ngày ngày nghĩ đến chuyện tình ái. Mọi ham thích Tài Sắc Danh Thù, theo Hòa Thượng nói đều là căn gốc của Địa Ngục. Việc thiên về sắc dục sẽ khiến họ khó ra khỏi sáu cõi luân hồi.

Chúng ta được hình thành bởi cha mẹ, cho nên nguyên nhân đầu tiên chúng ta đến thế gian này là ái dục. Do đó, khi ta lớn lên, lại chẳng ai dạy nhưng chúng ta lại có thể biết mọi thứ thuộc ái dục. Như câu chuyện về một chú tiểu ở chùa cho chúng ta thấy điều đó. Sư phụ nuôi chú tiểu từ rất nhỏ, khi còn chưa biết gì. Sau 18 năm, một hôm thầy đi ra khỏi chùa có công việc. Khi quay trở về, sư phụ nghe tiếng chuông, chú tiểu đánh, rất lạ. Sư phụ biết ngay tâm cảnh của chú đã bị chi phối. Chú đã xin sư phụ xuống núi.

Ý niệm háo sắc là tâm dâm. Tâm dâm là căn gốc của tội nghiệp. Thế gian này, mọi tội nghiệp đều từ nơi đây mà sinh ra. Do đó, chúng ta thường nghe câu nói: **“nghiệp chướng thâm trọng”**. Con người nếu không được học chuẩn mực thì khi dục vọng khởi lên, họ cũng giống như một con thú hoang.

Trên Kinh Phật nói: **“Ái bất trọng, bất sanh Ta Bà. Niệm bất nhất, bất sanh Tịnh Độ.”** Có người nhận một đứa con về nuôi. Cậu bé đó được nuôi lớn lên và chính cậu bé đó lại kết hôn với người mẹ nuôi của mình. Cho nên, người xưa dạy **“Nam nữ thụ thụ bất thân”**, cho dù là mẹ con thì khi con trưởng thành, nhất định phải có khoảng cách. Nếu không có sự kiểm soát thì người ta có thể vượt qua mọi lẽ lối.

Phàm phu trong sáu cõi rất nặng về dục vọng. Những con vật cũng chìm đắm trong dục vọng, thậm chí, chết chúng cũng không sợ vì dục vọng đã không chết. Tôi từng rút ra cho mình một bài học rằng: *“Đừng bao giờ cho mình có cơ hội”* để dẫn khởi đến tập khí xấu ác của chính mình. Nếu không cẩn trọng việc này, chúng ta rất dễ dàng vượt qua chuẩn mực. Lúc ấy, hối hận cũng đã muộn.

Chúng ta bảo vệ thân tâm của chính mình thì phải tránh xa những thứ dẫn khởi tập khí xấu ác. Các bậc Tổ sư Đại đức tu hành có đạo lực, cả đời không nhìn vào thân người nữ. Các Ngài thường tìm một nơi tịch tĩnh, vắng lặng để tu hành. Đây chính là các viễn ly. Các Ngài không để cho mình có cơ hội! Vậy thì, cả đời, người nữ cũng không nhìn vào thân người nam. Chỉ cần nhìn một lần, thì chúng ta liền khởi ý niệm xấu tốt vv...v, liền có phân biệt, chấp trước ngay.

Trước đây, tôi có một người bạn, từng tu hành rất nghiêm túc, cũng đã từng qua Hy Mã Lạp Sơn tu thiền. Sau đó, người này về núi voi tu hành. Tuy nhiên, người bạn này sau đó gặp một cô gái mang bầu và có ý định bỏ thai. Người này khuyên không nên bỏ và nhận đứa con của cô này là con nuôi. Từ đó, không chỉ đến thăm con nuôi mà người này cũng thăm luôn cả mẹ của con nuôi. Sau này, hai người đã kết hôn với nhau. Vị này đã sai lầm vì cho mình có cơ hội rơi vào hoàn cảnh khiến tập khí dấy khởi.

Có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Phàm phu sáu cõi luôn là không rời khỏi dâm dục. Một số đồng tu cũng nói tâm dâm rất khó đoạn. Tịnh Độ tông cũng nói rằng đời nghiệp vãng sanh. Con đối với ý niệm này chưa đoạn được, vậy làm sao có thể vãng sanh?”*

Hòa Thượng trả lời: *“Chỗ này, tôi xin thành thật nói cho các vị biết rằng đoạn có hai cách. Một loại gọi là diệt đoạn, một loại gọi là phục đoạn. Phục đoạn là hàng phục, tuy rằng có nhưng không để nó dấy khởi. Còn diệt đoạn là không dấy khởi. Trên Kinh Lăng Nghiêm nói đến diệt đoạn. Diệt đoạn là để nói với các pháp môn khác, còn đối với Tịnh Độ, thì không dùng diệt đoạn.*

“Tất cả các pháp môn khác đều phải diệt đoạn thì mới ra khỏi tam giới, còn chúng ta tu Tịnh Độ pháp môn niệm Phật, cầu vãng sanh thế giới Tây phương Cực Lạc, thì chưa diệt đoạn cũng vẫn được, chỉ cần phục, tức là hàng phục. Muốn phục đoạn, chỉ cần dùng một câu A Di Đà Phật để không chế ý

niệm. Có người dùng đá đè cổ để thí dụ cho việc này. Câu Phật hiệu có năng lực như vậy. Nếu bạn khéo dùng câu Phật hiệu, thì bạn có thể vãng sanh.”

Chúng ta học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền, chúng ta phải nương nhờ thiện tri thức chỉ điểm những tập khí xấu ác của riêng mình. Tốt nhất là chúng ta không để cho mình có cơ hội, có thuận duyên khiến các tập khí xấu này dậy khởi. Ví dụ, chúng ta đi một vòng trong siêu thị thì thứ gì chúng ta cũng muốn mua. Hoặc chúng ta đi ăn buffet, chúng ta đi một vòng và muốn ăn cái này, muốn ăn cái kia. Thứ nào cũng muốn ăn. Đây là cơ hội để tham muốn, dục vọng dâng trào. Cho nên, người chân thật tu hành, tốt nhất là nên viễn ly. Đệ Tử Quy cũng dạy: “*Nơi ồn náo chớ đến gần*”.

Hòa Thượng tiếp lời: “***Chỉ cần có thể đem ý niệm không chế được, không để khởi tác dụng thì bạn có thể vãng sanh. Người xưa từng nói vạn người tu, vạn người đi. Đây là chỗ rất thù thắng của pháp môn Tịnh Độ.***” Người xưa nói như vậy nhưng ngày nay, vạn người tu chưa đến một người vãng sanh. Thậm chí nhiều người tu Tịnh Độ đã bỏ sang tu pháp môn khác. Khi chuyển đổi như vậy, họ vẫn phiền não, không cách gì khắc chế được. Có một số người, tôi quan sát thấy tâm yêu thương, tâm bố thí của họ giảm bớt so với lúc trước và vọng tưởng, tham cầu cũng nhiều hơn.

Những người này, khi còn tu Tịnh Độ, họ không rời xa “*tự dục, tự lợi, tự tình*” cho nên họ không thành tựu. Ngày nay, họ đã chuyển tu pháp khác, song “*tự dục, tự lợi, tự tình*” vẫn không hề thuyên giảm. Họ có một cái thấy sai lầm rằng giáo chủ của pháp môn họ tu phải gia bị cho họ tiêu hết nghiệp chướng. Nghiệp chướng là phải chính mình cải đổi. Phật Thích Ca Mâu Ni cũng không giúp được.

Muốn trừ tâm tham thì chính mình phải thay đổi, trở thành người có tâm rộng lớn. Phật chỉ có thể khuyên nhủ chúng ta muốn đối trị tâm tham, thì phải tu bố thí. Nếu chính mình không mở rộng tâm, không làm thì không cách gì giải quyết được.

Nhiều người niệm Phật đã lâu năm nhưng không đối trị được tập khí xấu ác. Họ vẫn bị phiền não, vọng tưởng, tham cầu chi phối và họ vô cùng trần trở về điều này. Thế là họ bỏ pháp Tịnh Độ để tìm pháp khác. Nhưng tập khí phiền não

của họ thì vẫn là tập khí phiền não của họ. Cuối cùng họ không có chỗ để nương về.

Một người tu hành học Phật mà không có niềm tin vào một nơi để nương về, sẽ khổ đến mức nào? Tôi biết có một nhóm người cùng tu pháp gì đó mà một năm đi du lịch vài lần, toàn ở khách sạn năm sao. Cả nhóm người đó cứ tu theo cách như vậy mà không hề có chút cảnh giác nào. Trong khi đó, Hòa Thượng dạy chúng ta phải xa lìa tập khí xấu ác như “*ảo danh ảo vọng*”, “*tự tư tự lợi*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tham sân si mạn*”.

Thậm chí, Thích Ca Mâu Ni Phật khi còn tại thế nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm, chỉ có ba y, một bát. Ngoài ra, Ngài chẳng có một tài vật gì cả. Vừa rồi, cũng có một vị thầy, bản thân thầy chẳng có tiền, vậy mà thầy vẫn chu du qua nhiều quốc gia và đến giờ vẫn đang tu hành rất tốt, vẫn ba y một bát và chẳng sở hữu tài sản. Trong xã hội hiện đại này, chúng ta không hướng đến cách tu hành này, vậy chúng ta phải hướng đến điều gì? Đó là phải xa lìa tập khí xấu ác của mình. Chú ý đến hoàn cảnh đừng để tập khí phiền não xấu ác dậy khởi.

Nhà Phật có tám muôn bốn ngàn pháp môn, mỗi pháp môn đều giúp hành giả đối trị tập khí xấu ác. Cho nên, chúng ta tu pháp gì cũng được nhưng pháp đó phải đối trị được tập khí xấu ác của bản thân. Vậy thì như thế mới là tu hành. Nếu tu bất cứ pháp gì mà tập khí xấu ác của chúng ta vẫn phát triển, vẫn khởi hiện hành, thì chúng ta sai rồi.

Dù tu Tịnh, tu Mật hay tu Thiền, thì pháp nào cũng là giúp chúng ta đối trị tập khí xấu ác của bản thân, không để tập khí đó có cơ hội sanh khởi, thậm chí còn diệt trừ tận gốc. Chúng ta hãy xem xét xem Phật, Bồ Tát có vị nào tâm không thanh tịnh không? Có vị nào phiền não, vọng tưởng vẫn sanh khởi không? Hay là tất cả các vị đã thành Phật, thành Bồ Tát rồi thì các ngài đều hàng phục được tập khí, tâm hoàn toàn thanh tịnh rồi? Ấy vậy mà có người vừa nghe người khác nói rằng tu pháp này niệm Phật không cần diệt vọng tưởng, niệm Phật không cần giữ tâm thanh tịnh, thì liền chạy theo ngay.

Cho nên, chúng ta phải dùng năng lực trí tuệ để quán chiếu. Nếu không có năng lực quán chiếu thì chúng ta phải biết nghe lời Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền để làm./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!